

Cursusontwerp gezondheidsrecht en kwaliteit van zorg;

Thema tuchtrecht voor de gezondheidszorg

Erik Hout

Docenten: Paul van den Bos en Desirée Hilkens

Eindversie april 2014

Inhoudsopgave

1 Randvoorwaarden	3
1.1 Algemene kenmerken cursus	3
1.2 Context cursus	4
1.3 Onderwijsvisie	4
1.4 Kenmerken van de studenten	5
1.5 Uitgangspunten cursus	5
2 Leerdoelen	6
2.1 Overzicht van de cursusdoelen	6
2.2 Spreiding	8
2.3 Beheersingsniveau	8
2.4 Academisch niveau	8
3 Feedback & Toetsing	9
3.1 Beschrijving van de feedback & toetsingsvormen	9
3.2 Toetsmomenten en toetsfuncties	11
3.3 Technische uitwerking van de toetsvormen	13
3.4 Verantwoording van de kwaliteit van de toetsing	13
4 Didactische organisatie	14
4.1 Overzicht en ordening van de leerinhouden	14
4.2 Overzicht van leer- en doceeractiviteiten	15
4.3 Planning van zelfstudie en contacttijd; het kantelenplan	16
4.4 Gebruik ICT	17
5 Afstemming	18
Literatuur	20
Bijlage 1 Technische uitwerking van enkele toetsvormen	21
Bijlage 2 Lesplannen VUT model	25

1 Randvoorwaarden

1.1 Algemene kenmerken cursus

Het vak gezondheidsrecht en kwaliteit van zorg betreft een nieuw verplicht vak (door mij ontworpen) in jaar twee van de bacheloropleiding gezondheidswetenschappen aan de VU Amsterdam. Het vak behandelt de regulering van de kwaliteit van de zorg door wetten en door zelfregulering. Gezien de gebruikte onderwijsvorm van het werken in groepen, onder andere een discussie over prikkelende stellingen over het tuchtrecht, het beoordelen van casus en het lezen van tuchtuitspraken en de plenaire discussies daarna is de maximale grootte van de cursusgroepen vastgesteld op 30 studenten. Bij grotere aantallen is er onvoldoende tijd voor de plenaire discussies of worden de groepjes te groot voor een optimale discussie. Binnen het vak worden de volgende thema's behandeld:

- a) Wetgeving op het gebied van de gezondheidszorg (Wet BIG, KWZ, WKCZ, Wet BOPZ)
- b) Tuchtrecht voor de gezondheidszorg
- c) Zelfregulering door beroepsverenigingen en instellingen
- d) Klachtopvang

ad a Er zijn vele wetten die betrekking hebben op de kwaliteit van de beroepsuitoefening in de gezondheidszorg. Naast de Wet BIG, kunnen onder andere genoemd worden de Kwaliteitswet zorginstellingen, de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst, de Wet klachtrecht cliënten zorgsector en de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, het wetsvoorstel Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.

ad b In Nederland bestaat sinds 1928 wettelijk tuchtrecht. Het doel van het tuchtrecht is de kwaliteit van de beroepsuitoefening van 8 beroepsgroepen in de gezondheidszorg te bewaken en te bevorderen en burgers te beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. Tuchtrechtspraak kan maatregelen opleggen aan beroepsbeoefenaren. Daarnaast is het de bedoeling dat de uitspraken bestaande richtlijnen gedragsregels, standaarden etc. aanscherpen; er is dan sprake van normontwikkeling. Het tuchtrecht heeft ook een preventieve rol o.a. via publicatie van tuchtuitspraken.

ad c Naast wetgeving speelt zelfregulering door beroepsverenigingen of instellingen, al dan niet gestimuleerd door wetgeving een belangrijke rol. Genoemd kunnen worden onder andere gedragsregels en beroepscode, de standaarden van het Nederlands Huisartsen Genootschap, de wetenschappelijke vereniging van huisartsen (NHG-standaarden), richtlijnen van het kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg, intercollegiale of andere toetsingsprocedures, waarnemingsregelingen en voorzieningen voor bij- en nascholing.

ad d Op grond van wetgeving en zelfregulering bestaan naast het tuchtrecht diverse andere vormen van klachtopvang voor burgers zoals klagen bij de betrokken hulpverlener of een klacht indienen bij een klachtenfunctionaris, klachtenbehandeling door een klachtencommissie of behandeling van schadeclaims door de geschillencommissie Ziekenhuizen.

De omvang van het vak is 6 weken. In dit verslag wordt het ontwerp behandeld van het thema tuchtrecht. Dit thema kent een omvang van 2 weken (56 sbu) verdeeld over een periode van 7 weken.

1.2 Context cursus

Gezondheidswetenschappen gaat over gezondheid, gezondheidsproblemen en gezondheidszorg. De vakken zijn biologisch, medisch, psychologisch en sociaal-wetenschappelijk gericht. Een student leert onderzoek doen en meewerken in bedrijven en organisaties. Deze opleiding geeft een ideale basis om met de gezondheidsproblematiek in de volle breedte bezig te zijn. Studenten worden opgeleid tot deskundigen met kennis van de gezonde mens en de factoren die de gezondheid bedreigen of bevorderen. Een afgestudeerde kan bijvoorbeeld aan de slag in het onderzoek naar gezondheidsvraagstukken, het management van de gezondheidszorg en de bevordering van de volksgezondheid (voorlichting en preventie).

In het eerste jaar zijn alle vakken verplicht, er zijn geen keuzevakken. Het programma in het eerste jaar vormt een basis; het geeft een eerste overzicht van de Gezondheidswetenschappen en is bedoeld als een verbreding van de kennis op diverse terreinen (biologie, geneeskunde, sociologie, psychologie, bewegingswetenschappen).

Het tweede jaar van de bacheloropleiding is een verdere oriëntatie binnen de gezondheidswetenschappen. Daarnaast wordt beoogd een verdieping van kennis, inzicht en vaardigheden op deelgebieden tot stand te brengen. Dit vormt de basis voor de differentiatie in het derde jaar. In het tweede jaar zijn onder andere verplichte vakken gezondheid en milieu, voeding en gezondheid, ziekte in context, epidemiologie en biostatistiek, geriatrie en veroudering en preventie.¹

In de huidige opleiding gezondheidswetenschappen komt het gezondheidsrecht en met name het tuchtrecht te beperkt aan de orde. Het vak gezondheidsrecht en ethiek maakt alleen deel uit van de minor communicatie over gezondheid voor derdejaars studenten. Studenten kunnen aansluitend in de master het verdiepingsvak Advanced Health Law (Gezondheidsrecht) volgen.

Het vak gezondheidsrecht en kwaliteit van zorg betreft een nieuw verplicht vak in jaar twee van de bacheloropleiding gezondheidswetenschappen. Het vak behandelt de regulering van de kwaliteit van de zorg door wetten en door zelfregulering. Casus van verschillende zorgbeoefenaars zoals neuroloog Jansen Steur, de behandelaren van Silvia Millecam, waaronder het medium Jomanda, de verpleegkundige Lucia de B. kregen en krijgen bij de behandeling van straf- en/of tuchtzak veel maatschappelijke belangstelling. De zaak van de neuroloog Jansen Steur leidde tot verschillende parlementaire debatten. De inspectie lag de laatste jaren zwaar onder vuur na klachten over trage en inadequate afhandeling van dossiers. De maatschappelijke belangstelling leidt tot implicaties voor de regulering van de kwaliteit van de zorg. Kennis van deze actuele regulering van de kwaliteit van de zorg behoort mijn inziens verplicht onderdeel uit te maken in het tweede jaar van de studie gezondheidswetenschappen en is van belang voor de toekomstige onderzoekers, beleidsmakers en managers werkzaam in de gezondheidszorg of het toezicht op de gezondheidszorg.

In het thema tuchtrecht is sprake van verdieping van kennis over het tuchtrecht, inzicht in het tuchtrecht en vaardigheden met betrekking tot het beoordelen van tuchtwaardigheid van casus en het lezen en samenvatten van tuchtuitspraken en het destilleren van leerpunten uit tuchtuitspraken. In het thema tuchtrecht zijn verschillende bestaande onderwijsonderdelen aan 4e jaars studenten gezondheidswetenschappen en 4e jaars studenten geneeskunde samengevoegd en is het onderdeel rol van de burger in het tuchtrecht toegevoegd.

1.3 Onderwijsvisie

De onderwijsdoelstelling van de VU is, zoals verwoord in haar onderwijsvisie, "talent tot rijpheid te brengen door het opleiden van academische professionals die in staat zijn zelfstandig te denken en wetenschappelijk te redeneren, die problemen kunnen oplossen, wetenschappelijke kennis gewetensvol weten toe te passen, die het betoog van anderen kritisch kunnen analyseren, in staat zijn ongedachte verbanden te leggen, die zich bewust zijn van hun eigen vooronderstellingen en die

van anderen, bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en af te leggen en in staat zijn leiding te geven binnen een maatschappij die zich kenmerkt door een hoge mate van dynamiek, diversiteit, complexiteit en internationalisering." ²

De cursus tuchtrecht sluit prima aan bij de onderwijsdoelstelling van de VU aangezien de meeste elementen uit de doelstelling terugkomen in de cursus: zelfstandig denken, redeneren, kennis toepassen, kritisch analyseren en verbanden leggen. In de cursus wordt reflectie en zelfstandig oordelen gestimuleerd en studenten werken aan taken die representatief zijn voor hun mogelijke toekomstige werksituatie als beleidsmaker of managers in de gezondheidszorg of het toezicht op de gezondheidszorg, zoals het beoordelen of een tuchtzaak ingediend zou moeten worden in een bepaalde casus en het leren lezen van tuchtspraken en het destilleren van leerpunten uit de tuchtspraak voor de aangeklaagde beroepsgroep.

De diversiteit van de onderwijsdoelstelling van de VU zoals verwoord in eerdergenoemde onderwijsvisie spreekt mij aan omdat het veel meer is dan het bijbrengen van kennis en studenten opleidt tot betrokken academici die grenzen verkennen en verleggen. De identiteit van de VU is verschoven van de specifiek oriëntatie op de doelgroep van studenten van gereformeerde afkomst naar een visie op wetenschapsbeoefening zelf. De onderwijsvisie van de VU inspireert en is richtinggevend, en zoals verwoord in het document, blijft onderwerp van gesprek. Naast de diversiteit van de onderwijsdoelstelling spreekt de ruimte die wordt geboden om met elkaar het debat aan te gaan hoe levensovertuiging ingrijpen op de wetenschapsbeoefening en de open houding voor verdere ontwikkeling van de onderwijsvisie mij erg aan.

1.4 Kenmerken van de studenten

De tweedejaars studenten gezondheidswetenschappen zullen over het algemeen weinig of geen voorkennis hebben van de regulering van de kwaliteit van de zorg door wetten en door zelfregulering zoals het tuchtrecht. In het thema tuchtrecht wordt hiermee rekening gehouden door in de eerste 2 weken (van de 8) de belangrijkste kenmerken van het tuchtrecht te behandelen, groepsdiscussies over het tuchtrecht te houden en studenten de behandeling van twee tuchtzaken bij het regionale tuchtcollege Amsterdam te laten bijwonen.

1.5 Uitgangspunten cursus

Bij het ontwerp van deze cursus is gebruik gemaakt van de principes van 'betekenisvol leren' en 'constructive alignment'. Het ontwerp is gericht op het volledig op elkaar afstemmen van leerdoelen, toetsing en leeractiviteiten. Voor het komen van het geïntegreerde cursusontwerp is in grote lijnen het stappenplan uit het boek *Creating significant learning experiences. An integrative approach to designing college courses* van Dee Fink gevolgd (Dee Fink 2013). Daarnaast is gebruik gemaakt van de verschillende cursusdocumenten, PowerPoint presentaties en de boeken *Toetsen in het hoger onderwijs* (Berkel, Bax & Joosten-ten Brinke 2013) en *MCKeachie's teaching tips. Strategies, Research, and theory for college and university teachers* (Svinicki & Mckeachie 2010). ³⁻⁶

Van de uitvoerend docent worden de volgende deskundigheid en kwaliteiten verwacht:

- In bezit van het BKO
- Academische opleiding bijvoorbeeld gezondheidsrecht, sociologie, psychologie of geneeskunde
- Door opleiding of werkervaring verkregen kennis van de organisatie van de kwaliteit van zorg, de werking van het tuchtrecht, de werkwijze van de inspectie, basis juridische en medische kennis
- Ervaring met onderzoek naar de kwaliteit van de gezondheidszorg bij voorkeur naar het tuchtrecht voor de gezondheidszorg

2 Leerdoelen

2.1 Overzicht van de cursusdoelen

Tabel 1 Overzicht van cursusdoelen naar leertype (Dee Fink) en cognitief (Bloom) of affectief (Krathwohl) beheersingsniveau

Leerdoelen		Leertype Dee Fink	Beheersingsniveau Bloom/Krathwohl
1	De student kan het tuchtrecht omschrijven naar de belangrijkste kenmerken: tuchtprocedure, doel, typen klachtgerechtigden, beroepen die onder het tuchtrecht vallen, aard van de klachten en soort uitspraken en maatregelen	Foundational Knowledge	Onthouden
2	De student is (meer) geïnteresseerd in het tuchtrecht, voelt hiervoor betrokkenheid en begrijpt de impact ervan op klager en aangeklaagde	Caring en Human dimension	Belangstelling tonen en waarderen
3	De student kan uitleggen wat de rol van de burger is in het tuchtrecht (toegankelijkheid, kennis en vertrouwen van burgers in de tuchtrechtspraak, % klachten, % gegrondverklaringen)	Application	Begrijpen
4	De student kan het proportionaliteitsbeginsel dat de inspectie hanteert uitleggen aan de hand van haar handhavingkader	Application	Begrijpen
5	De student kan het beleid van de inspectie in tuchtzaken over de afgelopen 20 jaar omschrijven	Foundational Knowledge	Onthouden
6	De student kan uitleggen wat de rol van de inspectie is in het tuchtrecht (% en aantal klachten, % gegrondverklaring en soort maatregelen en effectiviteit van tuchtklachten)	Application	Begrijpen
7	De student kan de rol van het tuchtrecht binnen het instrumentarium van de inspectie beoordelen op inzet	Integration	Evalueren
8	De student kan de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie omschrijven en aangeven wat hiervan de implicaties zijn voor het beleid	Foundational knowledge	Onthouden en begrijpen
9	De student is in staat om een persoonlijke visie op het tuchtrecht (functioneren tuchtrecht, belang van burgers en inspectie) te beschrijven en te motiveren	Caring	Organiseren
10	De student kan de criteria en wegingsfactoren die de inspectie gebruikt om te beoordelen of een tuchtzaak ingediend zal worden toepassen op casus en beargumenteren of er sprake is van tuchtwaardig handelen en aangeven welke vervolgacties men als inspecteur zou ondernemen	Application and integration	Toepassen, Analyseren en evalueren
11	De student kan tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten voor de betreffende beroepsgroep uit de uitspraak destilleren en presenteren aan andere studenten	Application and integration, Human dimension	Analyseren en evalueren

Uit de tabel (kolom leerdoelen) blijkt dat de cursusdoelen eenduidig en concreet zijn geformuleerd en zijn uitgedrukt in gedragstermen. De leerdoelen zijn in chronologische volgorde van de cursus weergegeven.

Leerdoel 1 is van het type foundational knowledge en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het onthouden van de belangrijkste kenmerken van het tuchtrecht. Deze basiskennis is nodig om te kunnen werken aan de hogere doelen.

Leerdoel 2 is van het type caring en human dimension en affectief. Op beheersingsniveau gaat het om (meer) geïnteresseerd te worden in het tuchtrecht, betrokkenheid te voelen en begrip te krijgen voor de impact ervan op klager en aangeklaagde. Een grotere betrokkenheid bij het tuchtrecht werkt stimulerend voor het bereiken van de volgende doelen

Leerdoel 3 is van het type application en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het begrijpen van de rol van burgers in het tuchtrecht.

Leerdoel 4 is van het type application en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het kunnen uitleggen van het proportionaliteitsbeginsel dat de inspectie hanteert aan de hand van haar handhavingskader.

Leerdoel 5 is van het type foundational knowledge en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het kunnen omschrijven van het beleid van de inspectie in tuchtzaken over de afgelopen 20 jaar

Leerdoel 6 is van het type application en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het begrijpen van de rol van de inspectie in het tuchtrecht.

Leerdoel 7 is van het type integration en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het kunnen beoordelen van de rol van het tuchtrecht binnen het instrumentarium van de inspectie op inzet.

Leerdoel 8 is van het type foundational knowledge en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het onthouden van de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie omschrijven en kunnen aangeven wat hiervan de implicaties zijn voor het beleid

Leerdoel 9 is van het type caring en affectief. Op beheersingsniveau gaat het onder andere om een persoonlijke visie op de rol van burgers en inspectie in het tuchtrecht te kunnen beschrijven en te motiveren. Voor dit leerdoel is het noodzakelijk dat de eerdere cognitieve doelen zijn bereikt.

Leerdoel 10 is van het type application en integration en cognitief. Op beheersingsniveau gaat het om het toepassen van de criteria en wegingsfactoren die de inspectie gebruikt op een casus. De student dient op deze wijze te beoordelen of een tuchtzaak ingediend zal worden, te beargumenteren of er sprake is van tuchtwaardig handelen en aan te geven welke vervolgacties men als inspecteur zou ondernemen. Aangezien er sprake is van een hoog beheersingsniveau wordt er aan het eind van de cursus aan dit doel gewerkt.

Leerdoel 11 is van het type application, integration en human dimension en zowel cognitief als affectief. Op beheersingsniveau gaat het om lezen en samenvatten van tuchtuitspraken, leerpunten voor de betreffende beroepsgroep uit de uitspraak destilleren (= human dimension) en presenteren aan andere studenten. Aangezien er sprake is van een hoog beheersingsniveau wordt er aan het eind van de cursus aan dit doel gewerkt.

2.2 Spreiding

Uit tabel 1 blijkt (kolom leertype) dat de taxonomie van betekenisvol leren van Dee Fink is gebruikt voor het ordenen en benoemen van de diverse cursusdoelen. Deze ordening volgens de taxonomie van Dee Fink garandeert een goede spreiding van de cursusdoelen over de verschillende typen leeractiviteiten. Opgenomen zijn verschillende cognitieve doelen, namelijk foundational knowledge (basisbegrippen beheersen), application (kennis kunnen toepassen) en integration (het geleerde kunnen koppelen aan andere vakgebieden en aan ervaringen uit het dagelijkse leven) en affectieve doelen, te weten caring (het voelen van betrokkenheid bij en passie voor het onderwerp) en human dimension (kunnen aangeven wat de betekenis van het geleerde is voor het persoonlijk leven en voor de omgang met anderen).

2.3 Beheersingsniveau

Uit tabel 1 (kolom beheersingsniveau) blijkt dat er sprake is ontwikkeling in beheersing op zowel cognitief als affectief niveau. Op cognitief niveau ligt in het begin van de cursus de nadruk op onthouden en begrijpen en aan het eind van de cursus op toepassen, analyseren en evalueren. Op affectief niveau ligt in het begin van de cursus de nadruk op belangstelling tonen en waarderen en aan het eind van de cursus op organiseren.

2.4 Academisch niveau

De cursus draagt bij aan een ontwikkeling naar kritisch en wetenschappelijk denken en oplossen van complexe problemen door eerder genoemde ontwikkeling van cognitief en affectief beheersingsniveau. Hier wordt dan met name bedoeld op de volgende drie cursusdoelen: een persoonlijke visie op het tuchtrecht beschrijven en motiveren, aan de hand van criteria en wegingsfactoren die de inspectie gebruikt om te beoordelen of een tuchtzaak ingediend zal worden toepassen op casus en beargumenteren en het lezen, samenvatten en presenteren van tuchtuitspraken en het destilleren van leerpunten voor de aangeklaagde beroepsgroep uit de uitspraak. Dit sluit aan bij de onderwijsvisie van de VU en mijn eigen visie met name omdat betrokkenheid, reflectie, zelfstandig oordelen, toepassen en analyseren wordt gestimuleerd en veel ruimte wordt geboden om met elkaar het debat aan te gaan.

3 Feedback & Toetsing

3.1 Beschrijving van de feedback & toetsingsvormen

Tabel 2 Overzicht van de feedback & toetsingsvormen (exclusief het tentamen) per leerdoel en passend bij leertype en beheersingsniveau

Leerdoelen		Leertype	Beheersingsniveau	Feedback & Toetsvorm	
1	Kenmerken tuchtrecht	Foundational Knowledge	Onthouden	Proeftoets kenmerken tuchtrecht (gesloten vragen)	
2	Betrokkenheid tuchtrecht	Caring	Belangstelling tonen en waarderen	- Groepsdiscussie tuchtrecht - Verslag behandeling tuchtzaak met eigen visie	
3	Rol van de burger in het tuchtrecht	Application	Begrijpen	- Effectieve vragen rol burger in het tuchtrecht tijdens hoorcollege - Essay	
4	Proportionaliteitsbeginsel uitleggen	Application	Begrijpen	Proeftoets inspectie en het tuchtrecht aan het eind van het hoorcollege (gesloten vragen)	
5	Beleid inspectie in tuchtzaken omschrijven	Foundational Knowledge	Onthouden		
6	Rol van de inspectie in het tuchtrecht	Application	Begrijpen		Essay
7	Rol tuchtrecht binnen instrumentarium inspectie	Integration	Evalueren		
8	Recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid	Foundational knowledge	Onthouden en begrijpen	Essay	
9	Persoonlijke visie tuchtrecht beschrijven en motiveren	Caring	Organiseren	- Groepsdebat tijdens college over prikkelende stellingen over het tuchtrecht - Essay	
10	Casus op tuchtwaardigheid beoordelen en beargumenteren	Application and integration	Toepassen, Analyseren en evalueren	Casus per groep beoordelen en presenteren	
11	Tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten uit de uitspraak destilleren	Application and integration, Human dimension	Analyseren en evalueren	Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren	

Hieronder wordt een nadere beschrijving gegeven van de verschillende feedback&toetsvormen:

Proeftoetsen met gesloten vragen. Deze passen goed bij de leerdoelen waarbij gaat het om het onthouden van basiskennis (1 en 5). De doelen 4, 6 en 7 zijn weliswaar van een hoger niveau, namelijk begrijpen, analyseren en evalueren, maar kunnen ook goed via gesloten vragen worden getoetst. Wat meespeelt is dat de doelen 4 tot en met 7 in één hoorcollege worden behandeld en het praktisch is deze doelen aan het eind van het college te toetsen via de proeftoets.

Groepsdiscussie tuchtrecht. Om studenten betrokken te krijgen bij het tuchtrecht wordt in groepjes gediscussieerd over het tuchtrecht (wat weet men ervan, hoe staat men er tegenover). In een plenaire discussie presenteert elk groepje zijn bevindingen.

Verslag behandeling tuchtzaak met eigen visie. Om meer waardering te krijgen voor het tuchtrecht en inzicht in de werking en de impact gaan studenten de behandeling van een tweetal tuchtzaken bij het regionale tuchtcollege Amsterdam bijwonen. Na de behandeling van de tuchtzaken kan men vragen stellen aan de voorzitter van het tuchtcollege. Vooraf dient men een vraag aan de voorzitter voor te bereiden en achteraf dient men een verslag te maken van de behandeling van een van de tuchtzaken met een persoonlijke visie op de betreffende tuchtzaak

Effectieve vragen. In het begin van het college wat volgt op het college over de rol van de burger in het tuchtrecht wordt bij de studenten via effectieve vragen kennis en begrip van de rol van de burger in het tuchtrecht nagegaan

Groepsdebat tijdens college over prikkelende stellingen over het tuchtrecht. Om een persoonlijke visie op het tuchtrecht te ontwikkelen en te kunnen motiveren wordt tijdens het college in groepjes gedebatteerd over prikkelende stellingen over het tuchtrecht (functioneren van het tuchtrecht, rol van burgers en inspectie, toegankelijkheid tuchtrecht voor burgers etc.). In een plenaire discussie presenteert elk groepje zijn bevindingen.

Essay. Getoetst wordt de persoonlijke visie van studenten op de rol van burgers en de rol van de inspectie en de argumentatie daarvoor. Daarnaast wordt de kennis getoetst van de rol van de burgers en de inspectie in het tuchtrecht en de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor haar beleid.

Casus per groep beoordelen en presenteren. Bij het beheersingsniveau toepassen, analyseren en evalueren past het beoordelen van een casus. In groepjes gaan studenten de criteria en wegingsfactoren die de inspectie gebruikt om te beoordelen of een tuchtzaak ingediend zal worden toepassen op casus en beargumenteren of er sprake is van tuchtwaardig handelen en aangeven welke vervolgacties men als inspecteur zou ondernemen. In een plenaire discussie presenteert elk groepje zijn bevindingen

Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren. Bij het beheersingsniveau analyseren en evalueren past het 'lezen' van tuchtuitspraken. In groepjes gaan studenten tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten voor de betreffende beroepsgroep uit de uitspraak destilleren en presenteren aan andere studenten. In een plenaire discussie presenteert elk groepje zijn bevindingen.

Naast de feedback & toetsingsvormen gedurende de cursus is er uiteraard sprake van een tentamen (zie tabel 3).

Tabel 3 Specificatietabel tentamen; aantal vragen naar leerdoel en beheersingsniveau en gewicht van de vragen voor bepaling van het eindcijfer

Onderwerpen/Doelen		Onthouden	Begrijpen	Analyseren/ evalueren	Gewicht
1	Kenmerken tuchtrecht	4			10%
3	Rol burger		2		10%
4	Proportionaliteitsbeginsel uitleggen		1		5%
5	Beleid inspectie in tuchtzaken omschrijven	1			5%
6	Rol van de inspectie in het tuchtrecht			1	5%
7	Rol tuchtrecht binnen instrumentarium inspectie			1	5%
8	Ontwikkelingen in positie inspectie en implicaties voor beleid	1			5%
10	Casus op tuchtwaardigheid beoordelen en beargumenteren			1 Casus	20%
11	Tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten uit de uitspraak destilleren			1 tuchtuitspraak	15%
		6	3	4	80%

3.2 Toetsmomenten en toetsfuncties

Week 1. *Groepsdiscussie tuchtrecht*. Deze heeft een formatieve functie voor doel 2, vooral om de student betrokkenheid voor het tuchtrecht te laten krijgen en te bepalen waar studenten in hun kennis en opvattingen over het tuchtrecht staan.

Week 3. *Proeftoets over de kenmerken van het tuchtrecht*. Deze heeft een formatieve functie voor doel 1, om na te gaan welk gedeelte van de stof hij/zij beheerst. *Verslag behandeling tuchtzaak met eigen visie*. Deze heeft zowel een formatieve als een beperkte summatieve functie voor doel 2. Formatief om te leren een verslag te maken van een tuchtzaak en een eigen visie daarop te beschrijven. De summatieve functie is beperkt in die zin dat de toets voor maar 10% meetelt om te bepalen of de student slaagt of zakt en dient vooral om studenten te stimuleren de behandeling van de tuchtzaak actief te laten volgen en actief met de eerder behandelde stof bezig te zijn.

Week 4. *Effectieve vragen*. Deze hebben een formatieve functie voor doel 3 voor de week eerder behandelde stof over de rol van de burger in het tuchtrecht. Nagegaan wordt de mate van kennis en begrip van de rol van de burger in het tuchtrecht. *Proeftoets over de inspectie (en het tuchtrecht)*. Aan het eind van het college wordt een proeftoets gehouden over de behandelde stof met betrekking tot de doelen 4 tot en met 7. De toets heeft een formatieve functie voor de doelen 4 tot en met 7

Week 5. *Groepsdebat tijdens college over prikkelende stellingen over het tuchtrecht*. Het debat heeft een formatieve functie voor doel 8, namelijk om een persoonlijke visie op het tuchtrecht te ontwikkelen en te kunnen motiveren.

Week 6. *Essay*. Deze heeft zowel een formatieve als een beperkte summatieve functie voor doelen 3, 6, 8 en 9. Formatief om te leren een persoonlijke visie op het tuchtrecht te geven gebruikmakend van eerder behandelde stof over het tuchtrecht. De summatieve functie is beperkt in die zin dat de toets voor maar 10% meetelt om te bepalen of de student slaagt of zakt en dient vooral om studenten te stimuleren actief met de eerder behandelde stof bezig te zijn. *Casus per groep beoordelen en presenteren*. Deze toets heeft een formatieve functie voor doel 10. Door het beoordelen van een

casus dient men voorgaande kennis toe te passen, te analyseren en te evalueren. Het leren beoordelen is extra zinvol omdat het tentamen ook een casus bevat die beoordeeld zal moeten worden.

Week 7. Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren. Deze toets heeft een formatieve functie voor doel 11. Door het samenvatten van de uitspraak en destilleren van leerpunten dient men voorgaande kennis te analyseren en te evalueren en kunnen aangeven wat de betekenis van de uitspraak is voor beroepsgenoten van de aangeklaagde beroepsbeoefenaar. Het leren 'lezen' van uitspraken is extra zinvol omdat het tentamen ook een casus bevat die beoordeeld zal moeten worden

Tentamen. Het tentamen heeft een summatieve functie voor alle cognitieve doelen, namelijk 1, 3 tot en met 8, 10 en 11. Het is bedoeld om te bepalen of de student de leerdoelen voldoende beheerst en het leerproces af te sluiten. De affectieve doelen 2 en 9 zijn eerder gedurende de cursus getoetst. Het tentamen telt voor 80% mee om te bepalen of de student slaagt of zakt.

Feedback op de groepspresentaties van de beoordeelde casus en op de tuchtspraken met de leerpunten zullen door de andere studenten gegeven worden aan de hand van rubrics voor de casus en voor de tuchtspraken (peer-assessment).

De gevarieerde toetsing sluit aan bij mijn onderwijsvisie en die van de VU, immers naast het toetsen van kennis wordt er getoetst op betrokkenheid, begrip en visie en op mogelijke toekomstige beroepstaken. Deze gevarieerde toetsing leidt op tot betrokken academici die grenzen verkennen en verleggen.

Tabel 4 Overzicht van de feedback & toetsingsvormen, formatieve (F) of summatieve (S) functie en momenten (week) per leerdoel

Leerdoel		Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	
1	Kenmerken tuchtrecht			Proeftoets (F)					Tentamen (vragen) (S)
2	Betrokkenheid tuchtrecht	Groepsdiscussies tuchtrecht (F)		Verslag behandeling tuchtzaak met eigen visie (F+S)					
3	Rol burger				Effectieve vragen (F)		Essay (F+S)		Tentamen (vragen) (S)
4	Proportionaliteitsbeginsel uitleggen				Proeftoets aan het eind van het hoorcollege (F)				Tentamen (vragen) (S)
5	Beleid inspectie in tuchtzaken omschrijven								
6	Rol inspectie in het tuchtrecht						Essay (F+S)		
7	Rol tuchtrecht binnen instrumentarium								
8	Ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties						Essay (F+S)		
9	Persoonlijke visie					Debat prikkelende stellingen (F)	Essay (F+S)		
10	Casus op tuchtwaardigheid beoordelen en beargumenteren						Casus per groep beoordelen + presenteren (F)		Tentamen (casus) (S)
11	Tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten uit de uitspraak destilleren							Uitspraak per groep samenvatten + leerpunten destilleren (F)	Tentamen (tuchtuitspraak) (S)

3.3 Technische uitwerking van de toetsvormen (Zie bijlage 1)

3.4 Verantwoording van de kwaliteit van de toetsing

Inhoudsvaliditeit. De inhoudsvaliditeit wordt geborgd door de koppeling van cursusdoelen aan verschillende feedback- en toetsingsvormen. Voor feedback & toetsingsvormen tijdens de loop van de cursus geldt dit voor alle 11 doelen (zie tabel 2). Tijdens het tentamen worden alleen alle cognitieve doelen (1, 3 tot en met 8, 10 en 11) gekoppeld aan tentamenvragen en andere toetsvormen (zie tabel 3). De affectieve doelen 2 en 9 worden alleen getoetst tijdens de cursus. Er wordt niets getoetst dat niet in de cursusdoelen staat.

Begripsvaliditeit. Uit tabel 2 en uit de beschrijving van de verschillende toetsvormen blijkt dat de gekozen toetsvormen passend zijn voor het doel en het beheersingsniveau dat wordt nagestreefd. Het gebruik van open vragen, het laten beoordelen van casus en het laten lezen en samenvatten van tuchtspraken en leerpunten eruit laten destilleren draagt bij aan de (begrips)validiteit

Betrouwbaarheid. De betrouwbaarheid wordt gewaarborgd door het gebruiken van verschillende toetsvormen, het toetsen op verschillende momenten en het gebruik van antwoordmodellen en rubrics waardoor de subjectiviteit bij de beoordeling zoveel als mogelijk wordt voorkomen

Transparantie. Voor de studenten is duidelijk hoe de toetsing in zijn werk gaat door het opnemen van de tabellen 2,3 en 4 in de studiehandleiding. Daarnaast wordt voor het verslag van de behandeling van de tuchtzaak en het essay de toetscriteria (via rubrics) en weging duidelijk gemaakt. Voor het tentamen wordt de puntentelling van de afzonderlijke vragen opgenomen en worden voor het beoordelen van de casus en de vragen over de tuchtspraak de criteria en puntentelling vermeld.

4 Didactische organisatie

4.1 Overzicht en ordening van de leerinhouden

De volgorde van de leerdoelen bepaald grotendeels de ordening van de inhoud van cursusonderwerpen voor de zelfstudie en tijdens de bijeenkomsten, de toetsvormen, toetsfunctie en toetsmomenten. Ten aanzien van de ordening van leerinhoud of leerdoelen bestaan drie ordeningsprincipes; vanuit het vak (chronologisch, naar complexiteit en thematisch), vanuit het beroep (behandeling casus, behandeling probleem, uitvoeren beroepstaak) en vanuit de student (actualiteit, belevingswereld, interesse). Voor de ordening van de leerinhouden of doelen is gebruik gemaakt van een mix van de drie eerder genoemde ordeningsprincipes namelijk:

Vanuit de student

- Via groepsdiscussies over het tuchtrecht wordt aangesloten bij de belevingswereld en interesse van de student. Door het bijwonen van de behandeling van 2 tuchtzaken wordt de actualiteit opgezocht.
- Door een debat over prikkelende stellingen over het tuchtrecht wordt aangesloten bij de belevingswereld van de student.
- Door een verslag van de behandeling van een tuchtzak met eigen visie wordt aangesloten bij de belevingswereld van de student.
- Door het schrijven van een essay over het tuchtrecht wordt aangesloten bij de belevingswereld van de student.

Vanuit het vak

- In hoorcolleges worden thematisch onderwerpen in het tuchtrecht behandeld: belangrijkste kenmerken van het tuchtrecht, rol van de burger in het tuchtrecht en de inspectie en het tuchtrecht.
- Het onderwerp inspectie en het tuchtrecht is thematisch weer onderverdeeld in de volgende onderwerpen: proportionaliteitsbeginsel dat de inspectie hanteert, beleid van de inspectie in tuchtzaken, de rol van de inspectie in het tuchtrecht, de rol van het tuchtrecht binnen het instrumentarium van de inspectie en de ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties

Vanuit het beroep

- Door het beoordelen van een casus op tuchtwaardigheid en het beargumenteren daarvan wordt problemen behandeld en aangesloten bij een mogelijke toekomstige beroepstaak als toezichthouder. De casus zijn eerder gebruikt in een onderzoek naar de inspectie en het tuchtrecht. Hierbij zijn onder 15 inspecteurs aan de hand van 5 fictieve casus waarbij geen sprake was van optimale zorg de overwegingen bij het al of niet inzetten van het instrument tuchtrecht onderzocht. Voordeel hiervan is dat de beoordeling van de studenten afgezet kan worden tegen de beoordeling vanuit de praktijk.
- Door het lezen van tuchtuitspraken, samenvatten en het destilleren van leerpunten uit de uitspraak wordt praktijkvoorbeelden behandeld en aangesloten bij een mogelijke beroepstaak als onderzoekers of beleidsmakers werkzaam in de gezondheidszorg of het toezicht op de gezondheidszorg. Om de discussie te bevorderen worden met name controversiële tuchtuitspraken voorgelegd.

Vanuit mijn onderwijsvisie is het zinvol om een mix van deze drie ordeningsprincipes te gebruiken. De leerinhouden vanuit het vak legt de focus vooral op kennis, de leerinhouden vanuit de student legt de focus meer op betrokkenheid, begrip en visie en de leerinhouden vanuit het beroep legt de focus op mogelijke toekomstige beroepstaken. Het gebruik van de drie ordeningsprincipes samen

maakt de mogelijkheid tot het opleiden van betrokken academici die grenzen verkennen en verleggen optimaal. De volgorde van de leerinhouden/doelen is ook bewust gekozen. Eerst komen de leerdoelen vanuit de student (doel 2: betrokkenheid tuchtrecht en 6: persoonlijke visie) en vanuit het vak (leerdoelen 1 en 3 tot en met 8) afwisselend en in logische volgorde aan bod. Zo wordt allereerst begonnen met een groepsdiscussie over het tuchtrecht om studenten betrokken te krijgen bij het tuchtrecht, nog voordat de belangrijkste kenmerken van het tuchtrecht worden behandeld. Aan het eind van de cursus komen de hogere leerdoelen (10 en 11) vanuit het beroep aan de orde.

4.2 Overzicht van leer- en doceeractiviteiten

In tabel 5 wordt een overzicht gegeven van de leeractiviteiten en doceervormen per leerdoel. Zoals uit de tabel blijkt horen bij de vakgerichte leerdoelen met een cognitief beheersingsniveau (1 en 3 tot en met 8) het lezen van literatuur en hoorcolleges. Bij de leerdoelen vanuit de student met een affectief beheersingsniveau (leerdoelen 2 en 9) horen het schrijven van een verslag en een essay als leeractiviteit en groepsdiscussies en het bijwonen van de behandeling van een tuchtzaak als doceervorm. Bij de leerdoelen vanuit het beroep (doelen 10 en 11) horen het kritisch doorlezen van casus en tuchtuitspraken als leeractiviteit en in groepjes het samenvatten en impact bepalen van tuchtuitspraken en het beoordelen van casus.

Tabel 5 Overzicht van leeractiviteiten en doceervormen per leerdoel

Leerdoelen		Leeractiviteit (student)	Doceervormen
1	Kenmerken tuchtrecht	Lezen literatuur kenmerken tuchtrecht	Hoorcollege kenmerken tuchtrecht
2	Betrokkenheid tuchtrecht	Verslag maken behandeling tuchtzaak	- Groepsdiscussie tuchtrecht - Behandeling tuchtzaak bij tuchtcollege
3	Rol van de burger in het tuchtrecht	Lezen literatuur rol burger in het tuchtrecht	Hoorcollege rol burger
4	Proportionaliteitsbeginsel uitleggen	Lezen literatuur beleid inspectie en het tuchtrecht	Hoorcollege beleid inspectie en het tuchtrecht
5	Beleid inspectie in tuchtzaken omschrijven		
6	Rol van de inspectie in het tuchtrecht		
7	Rol tuchtrecht binnen instrumentarium inspectie		
8	Recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid	Lezen literatuur over ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid	Hoorcollege ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid
9	Persoonlijke visie tuchtrecht beschrijven en motiveren	Essay over tuchtrecht schrijven	Groepsdebat over prikkelende stellingen over het tuchtrecht
10	Casus op tuchtwaardigheid beoordelen en beargumenteren	3 Casus doorlezen en nadenken of sprake is van tuchtwaardig handelen	Casus per groep beoordelen, beargumenteren, presenteren
11	Tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten uit de uitspraak destilleren	4 controversiële tuchtuitspraken lezen en nadenken wat leerpunten zijn voor de beroepsgroep	Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren

4.3 Planning van zelfstudie en contacttijd; het kantelenplan

Tabel 6 Kantelenplan: overzicht van leeractiviteiten en activiteiten tijdens de bijeenkomsten per week inclusief het geschatte aantal SBU

week	Vorbereiding (leeractiviteiten)	Activiteiten tijdens bijeenkomst (doceervormen en toetsing)	SBU
1	- Lezen handleiding - Lezen literatuur kenmerken tuchtrecht ^a		2
		- Groepsdiscussie tuchtrecht - Hoorcollege kenmerken tuchtrecht	3
2	- Maken: vraag voorbereiden aan de voorzitter van het tuchtcollege		1
		- Behandeling tuchtzaken tuchtcollege A'dam - Behandeling vragen voorzitter tuchtcollege	3
3	- Lezen literatuur rol burger in tuchtrecht ^b - Maken verslag behandeling tuchtzaak met eigen visie en mailen vóór bijeenkomst 3		5
		- Proeftoets kenmerken tuchtrecht - Effectieve vragen rol burger - Hoorcollege rol burger	3
4	- Lezen literatuur beleid inspectie en het tuchtrecht ^c		3
		- Hoorcollege beleid inspectie en het tuchtrecht - Proeftoets beleid inspectie en het tuchtrecht	3
5	- Lezen literatuur kritiek inspectie en implicaties ^d		3
		- Hoorcollege kritiek inspectie en implicaties - Per groep debat over prikkelende stellingen over het tuchtrecht	3
6	- vier Casus doorlezen en nadenken of sprake is van tuchtwaardig handelen ^e - Essay over tuchtrecht schrijven		7
		- Casus per groep beoordelen, beargumenteren, presenteren	3
7	- vier Controversiële tuchtuitspraken lezen en nadenken wat de leerpunten zijn voor de beroepsgroep ^f		2
		- Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren	3
	- Tentamen voorbereiden		8
		- Tentamen maken	3
TOTAAL			56

Door het combineren van tabel 4 en 5 is het mogelijk een overzicht te maken van leeractiviteiten, doceer- en feedback & toetsingsvormen per cursusweek. Door het toevoegen van het aantal geschatte uren per voorbereidingsweek en per bijeenkomst ontstaat ook een overzicht van het totaal aantal SBU; zie tabel 6.

Literatuur voor de cursus tuchtrecht:

- a Sijmons JG, Woestenburg NOM, Dorscheidt JHHM, e.a. *Tweede Evaluatie Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg*. Den Haag: ZonMw; 2013. Hoofdstuk 6.1 tot en met 6.4.
- a Hout FAG, Cuperus-Bosma JM, Peuter OR de, Hubben JH, Wal G van der. Tuchtrechtspraak voor de gezondheidszorg in Nederland; 1983-2002. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* 2007;151:881-6.
- b Hout FAG, Friele R, Legemaate J. De burger als klager in het tuchtrecht voor de gezondheidszorg. Weinig klachten, mogelijk door geringe kennis van tuchtrechtspraakstelsel. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* 2009;153:A548.
- b Sijmons JG, Woestenburg NOM, Dorscheidt JHHM, e.a. *Tweede Evaluatie Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg*. Den Haag: ZonMw; 2013. Hoofdstuk 6.5 en 6.6
- c Hout FAG, Nienhuis ED, Robben PBM, Frederiks BJM and Legemaate J. Supervision by the Dutch Healthcare Inspectorate. *European Journal of Health Law* 2010;17:347-360.
- c Hout FAG, Kaupmann NL, Alhafaji FY, Frederiks BJM, Legemaate J en Robben PBM Tuchtklachten van de Inspectie voor de Gezondheidszorg effectief voor aangeklaagden en beroepsgenoten. *Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen* 2011;1:58-64.
- c Hout FAG, Stibane R, Frederiks BJM, Legemaate J, Robben PBM. De Inspectie voor de Gezondheidszorg en het tuchtrecht. Meer uniformiteit bij het indienen van tuchtzaken en minder jaarlijkse fluctuatie in aantal tuchtklachten gewenst. *Tijdschrift voor Toezicht* 2010;1(1):46-64.
- d Kamerbrief 16 juli 2013 over de aanpassing van het tuchtrecht in de Wet BIG
- d Sijmons JG, Woestenburg NOM, Dorscheidt JHHM, e.a. *Tweede Evaluatie Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg*. Den Haag: ZonMw; 2013. Hoofdstuk 6.7 en 9.5
- e 4 Casus uit het onderzoek naar de inspectie en het tuchtrecht, deelonderzoek overwegingen bij het al of niet inzetten van het instrument tuchtrecht
- e Handhavingsschema indienen van een tuchtklacht. Inspectie voor de Gezondheidszorg 2009
- f 4 Controversiële tuchtuitspraken van de tuchtcolleges over de afgelopen jaren

4.4 Gebruik ICT

Tijdens de hoorcolleges wordt gebruik gemaakt van PowerPoint presentaties. Op black board wordt alle literatuur, de PowerPoint presentaties, de studiehandleiding, en de rubrics voor het verslag van de behandeling van de tuchtzak bij het tuchtcollege en het essay opgenomen. Voor de verschillende groepsdiscussies en de plenaire behandeling van hetgeen in de groepen is besproken levert het gebruik van ICT geen meerwaarde op. Ook voor het maken en nakijken van enkele proeftoetsen (gesloten vragen) levert het gebruik van ICT geen meerwaarde op.

5 Afstemming

In tabel 7 wordt een overzicht gegeven van de leerdoelen met de bijbehorende leeractiviteiten voor de student en de bijbehorende doceervormen en feedback & toetsvormen (exclusief het tentamen)

Aansluiting leerdoelen-leeractiviteiten. Bij de leerdoelen met een cognitief beheersingsniveau en vakgericht (1 en 3 tot en met 8) is als leeractiviteit het lezen van literatuur passend. Bij de leerdoelen met een affectief beheersingsniveau en vanuit de student (leerdoelen 2 en 9) zijn het schrijven van een verslag en een essay als leeractiviteit passend. Tot slot zijn bij de hogere leerdoelen vanuit het beroep (doelen 10 en 11) het kritisch doorlezen van casus en tuchtspraken als leeractiviteit passend.

Aansluiting leerdoelen-doceervormen. Bij de leerdoelen met een cognitief beheersingsniveau (1 en 3 tot en met 8) passen als doceervorm hoorcolleges. Bij de leerdoelen met een affectief beheersingsniveau en vanuit de student (leerdoelen 2 en 9) past als doceervorm groepsdiscussies en het bijwonen van de behandeling van een tuchtzaak. Tot slot zijn bij de hogere leerdoelen vanuit het beroep (doelen 10 en 11) het in groepjes samenvatten en impact bepalen van tuchtspraken en het beoordelen van casus passend.

Aansluiting leerdoelen-toetsvormen. Bij de leerdoelen met een cognitief beheersingsniveau (1 en 3 tot en met 8) passen als feedback & toetsvorm proeftoetsen met gesloten vragen (aan het begin van het college over de vorige stof of aan het eind van het college over de zojuist behandelde stof), effectieve vragen van de docent (aan het begin van het college over de vorige stof) en het onderdeel van het schrijven van het essay betreffende het toetsen van voorgaande cognitieve doelen. Bij de leerdoelen met een affectief beheersingsniveau en vanuit de student (leerdoelen 2 en 9) past als feedback & toetsvormen groepsdiscussies (deze zijn zowel te beschouwen als doceer- als feedbackvorm), het schrijven van het verslag van de behandeling van de tuchtzaak met eigen visie en het beschrijven van de persoonlijke visie op het tuchtrecht in het essay. Tot slot zijn bij de hogere leerdoelen vanuit het beroep (doelen 10 en 11) het in groepjes samenvatten en impact bepalen van tuchtspraken en het beoordelen van casus passend (ook deze groepsdiscussies kunnen gezien worden als doceer- en feedbackvorm).

Aansluiting leeractiviteiten-doceervormen -feedback&toetsvormen. Bij de leeractiviteit lezen van de literatuur past het hoorcollege en de proeftoetsen met gesloten vragen. Bij de groepsdiscussie over het tuchtrecht en het volgen van een behandeling van een tuchtzaak past het maken van een verslag van deze behandeling van de tuchtzaak. Bij een groepsdebat over prikkelende stellingen past het beschrijven van de persoonlijke visie op het tuchtrecht in het essay. Bij het kritisch doorlezen van casus en tuchtspraken past het in groepjes samenvatten en impact bepalen van tuchtspraken en het beoordelen van casus.

Tabel 7 Overzicht leerdoelen, leeractiviteiten, doceer- en toetsvormen

Leerdoelen		Leeractiviteit (student)	Doceervormen	Feedback & Toetsvorm	
1	De student kan het tuchtrecht omschrijven naar de belangrijkste kenmerken: tuchtprocedure, doel, typen klachtgerechtigden, beroepen die onder het tuchtrecht vallen, aard van de klachten en soort uitspraken en maatregelen	Lezen literatuur kenmerken tuchtrecht	Hoorcollege kenmerken tuchtrecht	Proeftoets kenmerken tuchtrecht (gesloten vragen)	
2	De student is (meer) geïnteresseerd in het tuchtrecht, voelt hiervoor betrokkenheid en begrijpt de impact ervan op klager en aangeklaagde	Verslag maken behandeling tuchtzaak	Groepsdiscussie tuchtrecht Behandeling tuchtzaak bij tuchtcollege	- Groepsdiscussie tuchtrecht - Verslag behandeling tuchtzaak met eigen visie	
3	De student kan uitleggen wat de rol van de burger is in het tuchtrecht (toegankelijkheid, kennis en vertrouwen van burgers in de tuchtrechtspraak, % klachten, % gegrondverklaringen)	Lezen literatuur rol burger in het tuchtrecht	Hoorcollege rol burger	Effectieve vragen rol burger in het tuchtrecht tijdens hoorcollege Essay	
4	De student kan het proportionaliteitsbeginsel dat de inspectie hanteert uitleggen aan de hand van haar handhavingskader	Lezen literatuur beleid inspectie en het tuchtrecht	Hoorcollege beleid inspectie en het tuchtrecht	Proeftoets inspectie en het tuchtrecht aan het eind van het hoorcollege (gesloten vragen)	Essay
5	De student kan het beleid van de inspectie in tuchtzaken over de afgelopen 20 jaar omschrijven				
6	De student kan uitleggen wat de rol van de inspectie is in het tuchtrecht (% en aantal klachten, % gegrondverklaring en soort maatregelen en effectiviteit van tuchtklachten)				
7	De student kan de rol van het tuchtrecht binnen het instrumentarium van de inspectie beoordelen op inzet				
8	De student kan de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie omschrijven en aangeven wat hiervan de implicaties zijn voor het beleid	Lezen literatuur over ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid	Hoorcollege ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid	Essay	
9	De student is in staat om een persoonlijke visie op het tuchtrecht (functioneren tuchtrecht, belang van burgers en inspectie) te beschrijven en te motiveren	Essay over tuchtrecht schrijven	Groepsdebat over prikkelende stellingen over het tuchtrecht	- Groepsdebat tijdens college over prikkelende stellingen over het tuchtrecht - Essay	
10	De student kan de criteria en wegingsfactoren die de inspectie gebruikt om te beoordelen of een tuchtzaak ingediend zal worden toepassen op casus en beargumenteren of er sprake is van tuchtwaardig handelen en aangeven welke vervolgacties men als inspecteur zou ondernemen	3 Casus doorlezen en nadenken of sprake is van tuchtwaardig handelen	Casus per groep beoordelen, beargumenteren, presenteren	Casus per groep beoordelen en presenteren	
11	De student kan tuchtuitspraken lezen, samenvatten en leerpunten voor de betreffende beroepsgroep uit de uitspraak destilleren en presenteren aan andere studenten	4 controversiële tuchtuitspraken lezen en nadenken wat leerpunten zijn voor de beroepsgroep	Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren	Uitspraak per groep samenvatten en leerpunten destilleren	

Literatuur

1. <http://www.vu.nl/nl/studiegids/2013-2014/bachelor/g-k/gezondheidswetenschappen/index.asp>
2. http://www.vu.nl/nl/Images/Brochure_Onderwijsvisie_web_tcm9-373356.pdf
3. Dee Fink L. Creating significant learning experiences. An integrates approach to designing college courses. San Francisco: Jossey-Bass; 2013
4. Bos P van den, Hilkens D. Basiscursus Ontwerpen van Onderwijs. Amsterdam: VU; 2014.
5. Berkel H van, Bax A en Joosten-ten Brinke D. Toetsen in het hoger onderwijs. Houten: Bohn Stafleu van Loghum; 2013.
6. Svinicki MD, Mckeachie W. MCKeachie's teaching tips. Strategies, Research, and theory for college and university teachers. California: Belmont; 2010.

Bijlage 1 Technische uitwerking van enkele toetsvormen

Verslag van de behandeling van de tuchtzaak

- **Verantwoording**
Om meer waardering te krijgen voor het tuchtrecht en inzicht in de werking en de impact gaan studenten de behandeling van een tweetal tuchtzaken bij het regionale tuchtcollege Amsterdam bijwonen. Achteraf dient men een verslag te maken van de behandeling van een van de tuchtzaken met een persoonlijke visie op de betreffende tuchtzaak. Het verslag heeft daarmee zowel een formatieve als een beperkte summatieve functie voor doel 2. Formatief om te leren een verslag te maken van een tuchtzaak en een eigen visie daarop te beschrijven. De summatieve functie is beperkt in die zin dat de toets voor maar 10% meetelt om te bepalen of de student slaagt of zakt en dient vooral om studenten te stimuleren de behandeling van de tuchtzaak actief te laten volgen en actief met de stof bezig te zijn.
- **Tekst/eisen opdracht**
Van de behandeling van een van de twee tuchtzaken bij het regionale tuchtcollege Amsterdam dient een verslag gemaakt te worden. In het verslag dienen de volgende onderwerpen beschreven te worden: de partijen die tegenover elkaar stonden en de feiten die ten grondslag lagen aan de klacht, de klachten(en) van de klagende partij en het verweer van de aangeklaagde, de vragen van de leden tuchtcollege en de antwoorden van de partijen daarop, de uitspraak die je verwacht van het tuchtcollege en de motivatie daarvoor, jouw persoonlijke visie op de behandelde tuchtzaak. Het verslag dient 3 á 5 pagina's A4 te beslaan en in de naam van het bestand dient uw eigen naam opgenomen te worden.
- **Criteria, gewicht van de criteria en beoordelingsniveaus**
In tabel 8 word een overzicht gegeven van de criteria, het gewicht van deze criteria en de beoordelingsniveaus met de bijbehorende puntentelling. Criteria 1 tot en met 3 tellen één keer mee, criteria 4 en 5 twee keer. Het minimum aantal te behalen punten is 14 (7x2) en het maximum aantal te behalen punten is 56 (7x8). Het cijfer voor het verslag wordt vervolgens bepaald door het aantal punten te delen door 7. Dit cijfer ligt tussen 2 en 8 en telt voor 10% mee voor het eindpunt.

Verslag essay

- **Verantwoording**
Getoetst wordt de persoonlijke visie van studenten op de rol van burgers en de rol van de inspectie en de argumentatie daarvoor. Daarnaast wordt de kennis getoetst van de rol van de burgers en de inspectie in het tuchtrecht en de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor haar beleid. De toets heeft daarmee zowel een formatieve als een beperkte summatieve functie voor doelen 3, 6, 8 en 9. Formatief om te leren een persoonlijke visie op het tuchtrecht te geven gebruikmakend van eerder behandelde stof over het tuchtrecht. De summatieve functie is beperkt in die zin dat de toets voor maar 10% meetelt om te bepalen of de student slaagt of zakt en dient vooral om studenten te stimuleren actief met de eerder behandelde stof bezig te zijn (diep leren)
- **Tekst/eisen opdracht**
Er dient een essay over het tuchtrecht te worden geschreven. In het essay dienen de volgende onderwerpen aan bod te komen: de rol van burgers in het tuchtrecht, de rol van de inspectie in het tuchtrecht, recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid en jouw persoonlijke visie ten aanzien van de rol van burgers en de inspectie en de argumentatie daarvoor. Het verslag dient 2 á 4 pagina's A4 te beslaan en in de naam van het bestand dient uw eigen naam opgenomen te worden.
- **Criteria, gewicht van de criteria en beoordelingsniveaus**

In tabel 9 wordt een overzicht gegeven van de criteria, het gewicht van deze criteria en de beoordelingsniveaus met de bijbehorende puntentelling. Criteria 1 tot en met 3 tellen één keer mee, criteria 4 drie keer. Het minimum aantal te behalen punten is 12 (6x2) en het maximum aantal te behalen punten is 48 (6x8). Het cijfer voor het verslag wordt vervolgens bepaald door het aantal punten te delen door 6. Dit cijfer ligt tussen 2 en 8 en telt voor 10% mee voor het eindpunt.

Tabel 8 Criteria, gewicht van de criteria en beoordelingsniveaus (rubric) voor het verslag van de behandeling van de tuchtzaak bij het tuchtcollege

Criteria en gewicht ↓	Beoordelingsniveau →	Slecht (2)	Onvoldoende (4)	Voldoende (6)	Goed (8)
Partijen en feiten (1x)		De partijen en/of feiten worden niet vermeld	Uit het verslag blijkt niet duidelijk welke partijen tegenover elkaar stonden en wat de feiten waren die tot de klacht hebben geleid	Beide partijen worden omschreven en de feiten die ten grondslag liggen aan de klacht worden omschreven	Beide partijen worden omschreven en de feiten die ten grondslag liggen aan de klacht worden samenhangend omschreven
Klacht(en) en verweer (1x)		De klachten en/of het verweer worden niet beschreven	Uit het verslag blijkt niet duidelijk wat de klacht betrof en/of het verweer inhoud	In het verslag wordt de klacht en het verweer van de aangeklaagde omschreven	In het verslag wordt de klacht en het verweer van de aangeklaagde volledig duidelijk en samenhangend omschreven
Vragen van leden tuchtcollege en antwoorden van partijen (1x)		Er worden geen vragen van leden tuchtcollege genoemd	De vragen van leden tuchtcollege en de antwoorden daarop worden summier of onvolledig weergegeven	De verschillende vragen en antwoorden van de leden tuchtcollege worden benoemd	De verschillende vragen van de leden tuchtcollege worden volledig en logisch benoemd
Welke uitspraak verwacht je en waarom (2x)		Er wordt niet vermeld welke uitspraak wordt verwacht	De te verwachten uitspraak wordt vermeld maar de motivatie daarvoor ontbreekt	Uit het verslag blijkt duidelijk welke uitspraak wordt verwacht en de motivatie daarvoor	Uit het verslag blijkt duidelijk welke uitspraak wordt verwacht en de motivatie daarvoor is overtuigend en goed onderbouwd
Persoonlijke visie (2x)		Er is geen persoonlijke visie op de behandelde tuchtzaak beschreven	Er wordt weliswaar een persoonlijke visie op het tuchtrecht vermeld, maar deze staat los van de behandelde tuchtzaak	In het verslag wordt een persoonlijke visie op de behandelde tuchtzaak beschreven	In het verslag wordt een duidelijke persoonlijke visie op de behandelde tuchtzaak beschreven

Tabel 9 Criteria en beoordelingsniveaus (rubric) voor het essay tuchtrecht

Criteria en gewicht ↓	Beoordelingsniveau →	Slecht (2)	Onvoldoende (4)	Voldoende (6)	Goed (8)
Rol van burgers (1x)		In het essay wordt niet ingegaan op de rol van burgers in het tuchtrecht	In het essay wordt nauwelijks ingegaan op de rol van burgers in het tuchtrecht	In het essay wordt ingegaan op enkele belangrijke kenmerken van de rol van burgers in het tuchtrecht	In het essay wordt ingegaan op alle belangrijke kenmerken van de rol van burgers in het tuchtrecht namelijk toegankelijkheid, kennis en vertrouwen van burgers in de tuchtrechtspraak, % klachten, % gegrondverklaringen
Rol van inspectie (1x)		In het essay wordt niet ingegaan op de rol van de inspectie in het tuchtrecht	In het essay wordt nauwelijks ingegaan op de rol van de inspectie in het tuchtrecht	In het essay wordt ingegaan op enkele belangrijke kenmerken van de rol van de inspectie in het tuchtrecht	In het essay wordt ingegaan op alle belangrijke kenmerken van de rol van de inspectie in het tuchtrecht namelijk % en aantal klachten, % maatregelen, soort maatregelen en effectiviteit van tuchtklachten van de inspectie
Recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie en implicaties voor beleid (1x)		In het essay wordt niet ingegaan recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie	In het essay wordt nauwelijks ingegaan op recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie	Het essay behandelt de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie nav de casus Jansen Steur of de Tweede evaluatie van de Wet BIG en de implicaties daarvan voor het beleid van de inspectie	Het essay behandelt de recente ontwikkelingen in de positie van de inspectie zowel nav de casus Jansen Steur als de Tweede evaluatie van de Wet BIG en de implicaties daarvan voor het beleid van de inspectie
Persoonlijke visie en argumentatie (3x)		Het essay bevat niet of nauwelijks een persoonlijke visie	Uit het essay blijkt ten aanzien van de rol van burgers of de rol van de inspectie sprake van een persoonlijke visie, maar de argumentatie daarvoor is beperkt	Uit het essay blijkt ten aanzien van zowel de rol van burgers als de rol van de inspectie sprake van een persoonlijke visie, maar de argumentatie daarvoor is beperkt	Uit het essay blijkt sprake van een duidelijke persoonlijke visie ten aanzien van zowel de rol van burgers als de rol van de inspectie en de argumentatie daarvoor is overtuigend en goed onderbouwd

Bijlage 2 Lesplannen VUT-model

Gegevens docent:

Erik Hout

Thema tuchtrecht voor de gezondheidszorg, bijeenkomst 1 , week 1

Beginsituatie groep:

30 tweedejaars studenten Gezondheidswetenschappen

Specifieke voorkennis over het tuchtrecht is niet nodig. De cursisten hebben ter voorbereiding de studiehandleiding tuchtrecht en literatuur over kenmerken van het tuchtrecht doorgelezen.

Doelstelling van de bijeenkomst

Aan het eind van de bijeenkomst:

Opbouw cursus

- kan de student de vakinhoudelijke onderwerpen noemen die in de cursus aan bod komen, namelijk kenmerken tuchtrecht, rol van de burger en rol van de inspectie in het tuchtrecht
- kan de student de beroepsinhoudelijke doelen vanuit de cursus benoemen, namelijk leren tuchtuitspraken te lezen en in de rol van inspecteur verschillende casus beoordelen
- kan de student uitleggen wat tijdens de cursus van hem/haar verwacht wordt, het deelnemen aan groepsdiscussies, het maken van een verslag van de behandeling van een tuchtzaak en het schrijven van een essay

Beeld van het tuchtrecht

- kan de student het tuchtrecht omschrijven naar de belangrijkste kenmerken; tuchtprocedure, doel van het tuchtrecht, mogelijke klachtgerechtigden, beroepen die onder het tuchtrecht vallen, aard van de klachten, soort uitspraken en mogelijke maatregelen van het tuchtcollege
- is de student (meer) geïnteresseerd in het tuchtrecht en voelt hiervoor meer betrokkenheid door groeps- en plenaire discussies over het tuchtrecht (o.a. wat men er van weet en hoe staat men er tegenover)

Fase	Tijd	Inhoud/ opdrachten	Studentactiviteiten	Docentactiviteiten	Organisatie	Materiaal
VOORUITKIJKEN	0.00	Welkom en voorstellen van docent	Invullen aanwezigheidslijst	Voorstellen	Vooraf ruimte controleren (grootte, beamer, pc) Aanwezigheidslijst, Handouts van PPP-1 en 2 van deze bijeenkomst uitdelen	Beamer, pc, usb
	0.05	Bespreken opbouw cursus	Informatie opnemen, evt. aantekeningen maken op uitdraai PowerPoint	Presentatie PPP-1		PPP-1
	0.10	Bespreken programma vandaag	Informatie opnemen	Presentatie PPP-2		PPP-2
UITVOEREN	0.15	Groepsdiscussies tuchtrecht	In groepjes van 3 à 4 discussie over beeld van het tuchtrecht	Loopt rond, legt uit waar nodig	Groepjes van 3 à 4 formeren	
	0.30	Presentatie per groepje en plenaire discussie	Presentatie per groepje en discussie	Discussie leiden		
	0.45	Presentatie kenmerken tuchtrecht deel 1	Informatie opnemen, evt. aantekeningen maken, interactiemomenten	Vervolg interactieve presentatie PPP-2, (breken om de 10 tot 15 minuten)		PPP-2
	1.30	Pauze				
	1.45	Presentatie kenmerken tuchtrecht deel 2	Informatie opnemen, evt. aantekeningen maken, interactiemomenten	Vervolg interactieve presentatie PPP-2, (breken om de 10-15 minuten)		PPP-2

TERUGKIJKEN	2.40	Evaluatierondje beeld/kennis tuchtrecht	Cursisten geven aan hoe hun beeld/kennis over tuchtrecht is veranderd	Cursisten een voor een het woord geven		
	2.55	Vorbereiding bijeenkomst 2	Informatie opnemen	Uitleg over bijeenkomst 2: behandeling tuchtzaken en vorbereiden vraag aan voorzitter tuchtcollege		
	3.00	Afsluiting				

Gegevens docent:

Erik Hout

Thema tuchtrecht voor de gezondheidszorg, bijeenkomst 5, week 6

Beginsituatie groep:

30 tweedejaars studenten Gezondheidswetenschappen

De cursisten hebben de afgelopen weken gewerkt aan vakgerichte leerdoelen met een cognitief beheersingsniveau en aan leerdoelen met een affectief beheersingsniveau. Zij hebben een verslag gemaakt van de behandeling van een tuchtzaak geschreven en een essay. Het essay dient vóór of op deze bijeenkomst te worden ingeleverd. Ter voorbereiding voor deze bijeenkomst hebben studenten het handhavingschema indienen van een tuchtklacht van de Inspectie voor de Gezondheidszorg doorgelezen en ook 4 casus waarbij geen sprake was van optimale zorg. Daarnaast hebben de cursisten bij de casus nagedacht over de overwegingen voor het al of niet inzetten van het instrument tuchtrecht.

Doelstelling van de bijeenkomst

Aan het eind van de bijeenkomst:

- kan de student uitleggen hoe het handhavingschema tuchtrecht van de inspectie is opgebouwd en 'werkt'
- kan de student aan de hand van het handhavingschema tuchtrecht van de inspectie bij casus waarbij sprake is van geen optimale zorg in de rol van inspecteur een beargumenteerde overweging maken om het tuchtrecht al of niet in te zetten
- kan de student bij de casus in de rol van inspecteur aangeven en beargumenteren tot welke actie men zou besluiten (bijvoorbeeld tuchtklacht voorbereiden, nader onderzoek eisen, plan van aanpak eisen, geen actie nodig etc.)

Fase	Tijd	Inhoud/ opdrachten	Studentactiviteiten	Docentactiviteiten	Organisatie	Materiaal
VOORUITKIJKEN	0.00	Welkom	Invullen aanwezigheidslijst/essay inleveren		Ruimte controleren (grootte, beamer, pc)	Beamer, pc, usb
	0.05	Terugblik vorige lessen	Eventueel vragen over vorige lessen of essay stellen	Kort overzicht geven wat tot nu toe in de cursus behandeld is (dia 1 van PPP-3)	Documenten van deze bijeenkomst uitdelen (handout PPP-3 en handhavingsschema)	PPP-3
	0.15	Bespreken programma vandaag	Informatie opnemen	Vervolg presentatie PPP-3		
UITVOEREN	0.20	Handhavingsschema tuchtrecht bespreken	Informatie opnemen	Vervolg presentatie PPP-3		PPP-3 en handhavingsschema
	0.30	Casus per groepje bespreken	Discussie in groepjes van 3 à 4 (1 casus per 2 groepjes)	Loopt rond, legt uit waar nodig	Groepjes van 3 à 4 formeren en casus uitdelen	Casus
	1.15	Pauze				
	1.30	Presentatie per groepje en per casus, plenaire discussie en vergelijk per casus met de beoordeling vanuit de praktijk	Presentatie per groepje en plenaire discussie	Discussie leiden, beoordeling van de studenten afzetten tegen de beoordeling vanuit de praktijk van de inspectie		

TERUGKIJKEN	2.45	Evaluatierondje beoordeling casus	Cursisten geven aan wat ze van het beoordelen van casus vonden	Cursisten een voor een het woord geven		
	2.55	Vorbereiding bijeenkomst 6	Informatie opnemen	Uitleg over bijeenkomst 6: 4 controversiële tuchtzaken lezen en nadenken over leerpunten voor de aangeklaagde beroepsgroep		
	3.00	Afsluiting				